

ПОЛОЖЕННЯ
про систему оцінювання якості знань студентів
в Державному вищому навчальному закладі
«Чернівецький коледж дизайну та економіки»

Одним з основних засобів управління процесом навчання, що сприяють якісній підготовці фахівців в коледжі, є контроль навчальної роботи студентів. Це Положення встановлює систему взаємопов'язаних форм контролю навчальної роботи студентів і визначає порядок використання його результату практичній діяльності адміністрації, предметних (циклових) комісій і викладачів.

Провідне місце в системі оцінювання якості знань студентів займають міжсесійний контроль, заліки, семестрові, підсумкові та державні іспити, захист дипломних проектів. Результати контролю використовуються для визначення рівня знань і навичок студентів, як основного показника якості навчання майбутніх фахівців на конкретному етапі їх підготовки в коледжі.

1 Загальні положення.

Контроль знань, умінь та навичок у коледжі здійснюється з предметів загальноосвітньої і професійної підготовки. Основними функціями оцінювання навчальних досягнень студентів є:

- контролююча – визначає рівень досягнень кожного студента, готовність до засвоєння нового матеріалу, що дає змогу викладачеві відповідно планувати й викладати навчальний матеріал;
- навчальна – сприяє повторенню, уточненню й поглибленню знань, їх систематизації, удосконаленню вмінь і навичок;
- діагностично-коригувальна – з'ясовує причини труднощів, які виникають у студента у процесі навчання; виявляє прогалини в засвоєному, вносить корективи, спрямовані на їх усунення;
- стимулювально-мотиваційна – формує позитивні мотиви навчання;
- виховна – сприяє формуванню вмінь відповідально й зосереджено працювати, застосовувати прийоми контролю й самоконтролю, рефлексії навчальної діяльності

Знання, вміння студентів з предметів загальноосвітньої підготовки оцінюються за 12-бальною шкалою на підставі загальних критеріїв та критеріїв з кожного навчального предмета, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 05.05.08р. № 371.

Знання, вміння студентів з гуманітарної, соціально-економічної, природничонаукової, професійної та практичної підготовки оцінюються за чотирибальною шкалою: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

2 Загальні критерії оцінювання знань, умінь студентів.

При оцінюванні навчальних досягнень студентів мають враховуватися:

- характеристика відповіді студента: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність;
- якість знань: повнота, глибина, гнучкість, системність, міцність;
- сформованість загальнонавчальних та предметних умінь і навичок;
- рівень володіння розумовими операціями: уміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо;
- досвід творчої діяльності (уміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези);
- самостійність суджень.

Характеристики якості знань взаємопов'язані між собою і доповнюють одна одну:

- повнота знань – кількість знань, визначених навчальною програмою;
- глибина знань – усвідомленість існуючих зв'язків між групами знань;
- гнучкість знань – уміння студентів застосовувати набуті знання в стандартних і нестандартних ситуаціях, знаходити варіативні способи використання знань, уміння комбінувати новий спосіб діяльності із вже відомих;
- системність знань – усвідомлення структури знань, їх ієрархії і послідовності, тобто усвідомлення одних знань як базових для інших;
- міцність знань – тривалість збереження їх у пам'яті, відтворення їх у необхідних ситуаціях.

Знання є складовою умінь студентів діяти. Уміння виявляються в різних видах діяльності й поділяються на розумові і практичні. Навички – дії доведені до автоматизму в результаті виконання вправ. Для сформованих навичок характерні швидкість і точність відтворення.

Цінності ставлення виражають особистий досвід студентів, їхні дії, переживання, почуття, які виявляються у відношенні до того, що оточує (людей, явищ, природи, пізнання тощо). У контексті компетентнісної освіти це виявляється у відповідальності студентів, прагненні закріплювати позитивні надбання в навчальній діяльності, зростанні вимог до своїх навчальних досягнень.

2.1 Загальні критерії оцінювання знань, умінь студентів з предметів загальноосвітньої підготовки.

Названі вище орієнтири покладено в основу чотирьох рівнів навчальних досягнень студентів: початкового, середнього, достатнього, високого.

Перший рівень – початковий (низький). Відповідь студента фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення.

Другий рівень – середній. Студент відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.

Третій рівень – достатній. Студент знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь студента правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй бракує власних суджень.

Четвертий рівень – високий. Знання студента є глибокими, міцними, системними, студент вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, його навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.

Таблиця 1

Рівні навчальних досягнень	Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
1	2	3
1. Початковий	1	Студент розрізняє об'єкти вивчення.
	2	Студент відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення.
	3	Студент відтворює частину навчального матеріалу; з допомогою викладача виконує елементарні завдання.
2. Середній	4	Студент з допомогою викладача відтворює основний навчальний матеріал, може повторити за зразком певну операцію, дію.
	5	Студент відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило.
	6	Студент виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його правильна, але недостатньо осмислена. Вміє застосувати знання при виконанні завдань за зразком.
3. Достатній	7	Студент правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії.

	8	Знання студента є достатніми, він застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його логічна, хоч і має неточності.
	9	Студент добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією.
4. Високий	10	Студент має повні, глибокі знання, здатний використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення.
	11	Студент має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, уміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми.
	12	Студент має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення.

2.2 Загальні критерії оцінювання знань, умінь студентів з дисциплін гуманітарної, соціально-економічної, природничо-наукової, професійної та практичної підготовки.

Оцінка знань і вмінь студентів з гуманітарної, соціально-економічної, природничо-наукової, професійної та практичної підготовки проводиться за чотирибальною системою.

Оцінка „2” виставляється тоді, коли студент за допомогою викладача відтворює на рівні розпізнання окремі елементи навчального матеріалу та не усвідомлено виконує окремі частини практичних завдань. Під час відповіді й виконання практичних завдань допускає суттєві помилки.

Оцінка „3” виставляється тоді, коли студент на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння відтворює навчальний матеріал та виконує практичні завдання в неповному обсязі за частковою допомогою викладача. Недостатньо обґрунтовано аналізує і порівнює інформацію. Не усвідомлено користується технікою та конструкторсько-технологічною документацією. Під час відповіді й виконання практичних завдань допускає помилки, які самостійно виправити не може.

Оцінка „4” виставляється тоді, коли студент самостійно, з розумінням відтворює основний навчальний матеріал та застосовує його під час виконання практичних завдань в типових умовах. Для визначення основних понять аналізує, порівнює інформацію і робить висновки. Відповідь студента в цілому правильна, логічна та достатньо обґрунтована. Виконує практичні завдання за типовими алгоритмами (послідовність дій). Можлива консультативна допомога викладача. Достатньо усвідомлено користується довідковою інформацією, технічною і конструкторсько-технологічною документацією. Під час відповіді та виконання практичних завдань допускає несуттєві помилки, які може виправити.

Оцінка „5” виставляється тоді, коли студент володіє глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями навчального матеріалу в повному обсязі та здатний їх ефективно використовувати для виконання передбачених навчальною програмою практичних завдань. Відповідь студента повна, правильна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення. Студент вміє самостійно знаходити джерела інформації і користуватися ними, оцінювати отриману інформацію. Студент встановлює причинно-наслідкові та міждисциплінарні зв'язки, робить аргументовані висновки. Студент правильно і усвідомлено застосовує всі види технічної та конструкторсько-технологічної документації в межах навчальної програми. Може самостійно розробляти окремі її види. Самостійно, правильно виконує практичні завдання як з використанням типового алгоритму, так і за самостійно складеним планом. Виявляє пізнавально-творчий інтерес до обраної професії, нової техніки і технології.

3. Види оцінювання навчальних досягнень

Видами оцінювання навчальних досягнень учнів є поточне, тематичне, семестрове, річне оцінювання та державна підсумкова атестація.

3.1 Поточне оцінювання

Поточне оцінювання – це процес встановлення рівня навчальних досягнень студента в оволодінні змістом предмета, умінь і навичками відповідно до вимог навчальних програм.

Об'єктом поточного оцінювання рівня навчальних досягнень студентів є знання, умінь і навички, самостійність оцінних суджень та емоційно-ціннісного ставлення до навколишньої дійсності. Поточне оцінювання здійснюється у процесі поурочного вивчення теми. Його основними завданнями є встановлення й оцінювання рівнів розуміння й первинного засвоєння окремих елементів змісту теми, встановлення зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем, закріплення знань, умінь і навичок. Також поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, лабораторних робіт, семінарських занять, виконанні індивідуальних завдань, контрольних робіт, тощо.

Виконання практичних, лабораторних робіт оцінюється диференційовано. Оцінки за їх виконання заносяться у журнал успішності

групи. Виконання контрольних робіт, передбачених навчальним планом, є обов'язковим.

Формами поточного оцінювання є:

- індивідуальне, групове та фронтальне опитування;
- робота з діаграмами, графіками, схемами, зарисовки об'єктів, робота з контурними картами;
- виконання студентами різних видів письмових робіт, взаємоконтроль студентів у парах і групах, самоконтроль, тощо.

В умовах впровадження зовнішнього незалежного оцінювання особливого значення набуває тестова форма контролю та оцінювання навчальних досягнень студентів.

Інформація, отримана на підставі поточного контролю, є основною для коригування роботи викладача на уроці. Поточна оцінка виставляється до журналу успішності в колонку з надписом, що засвідчує дату проведення заняття, коли здійснювалося оцінювання студента.

3.2 Тематичне оцінювання

Тематичному оцінюванню навчальних досягнень підлягають основні результати вивчення теми (розділу). Тематичне оцінювання навчальних досягнень студентів забезпечує:

- усунення безсистемності в оцінюванні;
- підвищення об'єктивності оцінки знань, навичок і вмінь;
- індивідуальний та диференційований підхід до організації навчання;
- систематизацію й узагальнення навчального матеріалу;
- концентрацію уваги студентів до найсуттєвішого в системі знань із кожного предмета (дисципліни).

Тематична оцінка виставляється на підставі результатів опанування студентами матеріалу теми впродовж її вивчення з урахуванням поточних оцінок, різних видів навчальних робіт (практичних, лабораторних, самостійних, контрольних робіт) та навчальної активності студентів.

Перед початком вивчення чергової теми всі студенти мають бути ознайомлені з тривалістю вивчення теми (кількість занять); кількістю й тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення; умовами оцінювання.

При виставленні тематичної оцінки враховуються всі види навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми. При цьому проведення окремої тематичної атестації при здійсненні відповідного оцінювання не передбачається.

Якщо студент був відсутній на заняттях протягом вивчення теми, не виконав вимоги навчальної програми, у колонку з надписом «тематична» виставляється «н/а» (не атестований). Тематична оцінка «н/а» підлягає коригуванню.

3.3 Підсумковий семестровий контроль

Семестровий контроль проводиться у формі екзамену, диференційованого заліку або семестрової оцінки. Ці форми контролю можуть проводитись усно чи письмово, за екзаменаційними білетами, тестами.

Порядок проведення заліків та екзаменів регламентується Положенням про організацію навчального процесу у Чернівецькому коледжі дизайну та економіки.

3.3.1 Семестровий екзамен

Семестровий екзамен – це одна з основних форм підсумкового контролю рівня і якості засвоєння студентами теоретичних знань та практичних умінь і навичок з окремого навчального предмету (дисципліни) за семестр, за рік або за весь курс вивчення дисципліни.

Якщо навчальним планом з навчального предмету (дисципліни) за семестр передбачено проведення екзамену, то в журнал успішності групи викладачем виставляється семестрова підсумкова атестація знань, умінь, яка проводиться на підставі поточного і тематичного контролю. До семестрового екзамену допускається студент, якщо він виконав усі види робіт, завдань, передбачених робочим навчальним планом на семестр з відповідного навчального предмету (дисципліни).

З метою морального стимулювання студентів за високі досягнення у навчанні передбачено можливе звільнення студентів від складання семестрових екзаменів у випадку, коли студент має всі тематичні оцінки протягом семестру «відмінно».

Результати складання екзамену заносяться в відомості обліку успішності, залікові книжки і виставляються в журналі успішності групи в колонку з надписом «Екзамен» без дати. Відомості, підписані викладачем, здаються завідувачу відділенням в день складання екзамену.

Незадовільна оцінка за результатами екзамену підлягає коригуванню. У разі неявки студента на іспит згідно розкладу у відомості проставляється відмітка "не з'явився".

3.3.2 Семестровий залік

Семестровий диференційований залік – це форма підсумкового контролю, яка передбачає оцінювання засвоєння студентами навчального матеріалу з певного навчального предмету (дисципліни), на підставі виконання обов'язкових видів навчальної діяльності, лабораторно-практичних робіт за семестр, якщо з навчальної дисципліни робочими навчальними планами не передбачено проведення семестрового екзамену.

Оцінка за семестр (диференційований залік) виставляється на підставі поточних або тематичних оцінок з врахуванням різних видів навчальних робіт (практичних, лабораторних, самостійних, контрольних робіт). При цьому має враховуватися динаміка особистих навчальних досягнень студента з предмету (дисципліни) протягом семестру.

Оцінювання має відбуватися за 12-бальною або 4-бальною шкалою.

Викладач має право поставити студенту диференційований залік без додаткового опитування, враховуючи його роботу протягом семестру, якісне виконання ним лабораторних і розрахунково-графічних робіт, активну участь у семінарських та практичних заняттях, у змаганнях і конкурсах з даного предмету (дисципліни).

Залікова оцінка виставляється до навчального журналу в колонку з надписом «Залік» без дати. Результати складання заліків заносяться у відомості обліку успішності студентів і залікові книжки. Відомості, підписані викладачем, здаються завідувачу відділенням в день виставлення заліку.

3.3.2 Семестрова оцінка

Семестрова оцінка - це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних, семінарських або лабораторних заняттях. Семестрова оцінка планується при відсутності диференційованого заліку і не передбачає обов'язкову присутність студентів.

Семестрова підсумкова оцінка виставляється до навчального журналу в колонку з надписом «Семестрова» без дати та коригуванню не підлягає. Результати семестрового оцінювання заносяться в залікову книжку студента.

Незадовільна оцінка за результатами семестру підлягає коригуванню.

3.4 Державна атестація

Державна атестація у Чернівецькому коледжі дизайну та економіки, який здійснює підготовку кадрів на основі базової загальної середньої освіти, проводиться з предметів: української мови (обов'язково), історії України (обов'язково) та одного предмета загальноосвітньої підготовки навчального плану (математики, інформатики або хімії).

Державна атестація з кожного предмета проводиться у формі, визначеній вищим навчальним закладом. Якщо навчальним планом передбачено проведення державної підсумкової атестації, то в журнал успішності групи викладачем виставляється семестрова підсумкова атестація знань, умінь, яка проводиться на підставі поточного і тематичного контролю. Підсумкова оцінка виставляється до навчального журналу в колонку з надписом «Семестрова» без дати та коригуванню не підлягає. Результати оцінювання заносяться у залікові книжки і виставляються в журналі успішності групи.

До державної атестації допускається студент, якщо він виконав усі види робіт, завдань, передбачених робочим навчальним планом за весь курс з відповідного навчального предмету.

Результати атестації оцінюються за 12-бальною шкалою відповідно до критеріїв оцінювання навчальних досягнень студентів у системі загальної середньої освіти. Студенти, які отримали під час атестації один, два, три бали, допускаються до повторної атестації, яка проводиться до початку нового

навчального року (наступного семестру). Терміни проведення повторної атестації встановлюються Чернівецьким коледжем дизайну та економіки.

Студенти, які отримали під час повторної атестації один, два, три бали, відраховуються з коледжу.

Студенти, які хворіли під час проведення атестації, зобов'язані подати медичну довідку встановленого зразку, на підставі якої їм надається право пройти атестацію до початку нового навчального року (наступного семестру).

Студенти, які не з'явилися на атестацію без поважних причин, вважаються такими, що не пройшли атестацію. В протоколі робиться відмітка "не з'явився".

Студенти, які не з'явилися на атестацію без поважних причин та отримали відмітку у протоколі "не з'явився", допускаються до повторної атестації, яка проводиться до початку нового навчального року (наступного семестру). При повторній неявці на державну атестацію без поважних причин студент відраховується із коледжу.

Результати складання державної атестації заносяться в протокол державної підсумкової атестації, залікові книжки і виставляються в журналі успішності групи. Протоколи, підписані державною комісією, подаються завідувачу відділенням. Завідувач відділенням після обробки результатів державної атестації негайно подає протоколи заступнику директора з навчальної роботи в день складання державної атестації.

Студенти, які беруть участь у міжнародних олімпіадах, спортивних змаганнях, конкурсах, виставках, мають статус міжнародних і проходять в період атестації, атестуються на підставі семестрових балів.

Учасники міжнародних олімпіад, спортивних змагань, конкурсів, виставок звільняються від атестації з предметів, з яких вони стали призерами. В додаток до атестата про повну загальну середню освіту їм виставляється з цих предметів підсумковий бал 12.

Порядок проведення державної підсумкової атестації регламентується Положенням про державну підсумкову атестацію з предметів загальноосвітньої підготовки у Чернівецькому коледжі дизайну та економіки.

3.5 Державний екзамен та захист дипломних проектів

Контроль знань, умінь та навичок випускників здійснюється за критеріями оцінювання, розробленими за кожною спеціальністю окремо згідно з державними стандартами.

Порядок проведення державного екзамену для випускників або захисту дипломних проектів регламентується Положенням про порядок створення та організацію роботи державної екзаменаційної комісії у вищих навчальних закладах України затвердженим наказом МОНУ №584 від 24.05.2013р.

